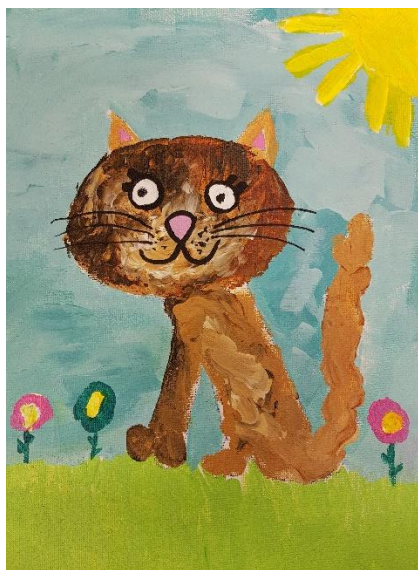

Fagplan visuelle kunstfag

Vi ønsker å gi alle elever muligheten til å utvikle kunnskap og ferdigheter i visuelle kunsthøgskolefag. Gjennom dette ønsker vi at elevene skal finne egne uttrykk, som de formidler og blir stolte over. Vi ønsker å styrke elevenes estetiske, sosiale og kulturelle kompetanse, i tillegg til å styrke deres egen kritiske evne til refleksjon og selvstendige valg.

I det lokale kulturlivet ønsker vi å være en god representant, der elevene får muligheten til å sette preg på lokalsamfunnet.

Et visuelt kunsthøgskolefag er et praktisk og skapende fag, som tilbyr et bredt spekter av materialer og teknikker. Faget varierer tilbudet fra år til år. Det er fokus på et møte med kunstneriske virkemidler, som redskaper, teknikker og en inspirerende undervisning. Faget vil gi elevene muligheten til kreativitet og skaperglede.

For å realisere visuell kunst vil faghjulets læringshandlinger *sanse, skape, formidle og reflektere* stå sentralt på tvers av emnene og gi ideer og føringer for tilrettelegging av opplæringa.

Den regionale læreplanen skal være et utgangspunkt for hver enkelt kulturskole i Folldal, Alvdal, Tynset, Tolga, Os, Røros og Holtålen. Den enkelte lærer i visuelle kunsthøgskolefag står fritt til å lage sitt eget innhold i forhold til egne uttrykksformer, fasiliteter og ulike elevsammensetninger.

Organisering av undervisninga

Undervisninga i våre kulturskoler organiseres innenfor de tre opplæringstilbudene, som er fastsatt av Norsk Kulturskoleråd, men med vår egen profil og målsetting. De tre tilbudene er: Breddetilbudet, kjernetilbudet og fordypningstilbudet. De skal ivareta behovet for tilpasset opplæring og er gradert i forhold til undervisningsmengde og krav om egeninnsats.

Undervisningen foregår stort sett, annen hver uke, á 90 minutter i grupper. Gruppestørrelse og lærertetthet vil avhenge av elevenes alder og utviklingsnivå. Det gis individuell veiledning. Alle elever skal få tilbakemelding på egen utvikling og egne resultat.

Breddetilbudet: Er åpent for alle som ønsker å være med på kulturskolen. Undervisninga skal bidra til å utvikle kreative evner, faglig kompetanse og samarbeidsevne, som et grunnlag for personlig utfoldelse.

Kjernetilbudet: Har et åpent opptak for elever som er motiverte for større utfordringer og systematisk egeninnsats. Innholdet i undervisninga skal bidra til å utvikle kreative evner, håndverksmessig og kunstnerisk kompetanse og samarbeidsevne.

Fordypningstilbudet: Undervisninga vektlegger utviklingen av kreative evner, håndverksmessig og kunstnerisk kompetanse, selvstendighet og samarbeidsevne. Undervisning og veiledning er tilpasset den enkelte elev og foregår både individuelt og i grupper. Dette tilbudet er for elever som har særlig interesse og forutsetninger for å arbeide med faget. Innhold og omfang er forsterket i forhold til tidligere nivå.

Innholdet i vår undervisning

Vår undervisning vil være knyttet opp mot våre mål og vil spenne over ulike tema og teknikker, alt etter våre fagfelt og organisering. Vårt felles mål for undervisninga vil allikevel være å ta vare på alle elevers grunnleggende evner og vilje til å uttrykke seg visuelt. Det er viktig for oss å ta vare på den enkeltes skaperglede.

Vi kan nevne noe av det innholdet som vi vil ha i vår undervisning:

Grunnleggende ferdigheter innen tegning, form og farge: Blyant, kullstift, pastellkritt, akryl, maling på lerret, akvarell mm.

Strek og flate: Tegning, radering, skisse

Farge og tekstur: Maling, foto, grafikk

Komposisjon og teknikker: Collage, linosnitt, grafikk

Se/persepsjon: Kroki, perspektiv, stilleben, skissere

Form og innhold: Tegning, maling, skulptur, performance

Abstraksjon og forenkling: Skulptur, animasjon, tegneserie

Finne hensikt og se sammenhenger: Observere, analysere, assosiere

Teknikker, verktøy og materialbruk: Utvikle og øve ferdigheter, blande farger, redigere videoer, papirarbeid, mosaikk, tre, glass, metall, grafikk

Andre grunnleggende emner som er sentrale for visuell kunst er:

- Teori om form og farge
- Komposisjon
- Materialkunnskap
- Kunnskap om verktøy og utstyr
- Kunsthistoriske emner

Der det er mulig, vil vi også legge til rette for å bruke lokale kunstnere og tradisjoner. Det vil være identitetsskapende og motiverende å arbeide med lokale særtrekk.

Generelt

Nær kontakt mellom lærer og foresatte er viktig for at elevene skal trives og lykkes.

I løpet av et år kan elevene delta i enten et tverrfaglig samarbeid, en utstilling eller et utadrettet arrangement.

De kunstneriske resultatene vil være avhengige av materiell, redskaper og utstyr. Dette gjelder alle opplæringstilbudene. Lærernes kompetanse er viktig når det gjelder valg og innkjøp av utstyr og materiell.

Vasking og rydding

Det å forvalte materialer og utstyr er en kompetanse. Vi vil ta vare på omgivelsene og utstyret vårt. Det betyr at ingen elever kan gå før alt er ryddet og vasket. Utstyret vaskes helt rent, bord ryddes og vaskes og utstyr legges på plass. Søl på gulvet vaskes eller feies. Tar vi godt vare på alt, betyr det at utstyr o.l. varer lenger, noe som gir oss økonomi til nye innkjøp. Det blir også triveligere å bruke lokalene etter oss.

Klær

Elevene må selv sørge for å ha med egnede klær til undervisningen. Klær som tåler å bli flekkete og bli sølt på er å foretrekke.

Utstyr

Vi har utstyret og materialene som trengs på skolen. Hver enkelt elev får malerskrin og pensler når de starter opp. Dette er det viktig å ta godt vare på.

Arbeidsformer

Det visuelle kunstfaget i kulturskolen er vidt og dekker mange ulike uttrykksmåter og spesialiserte fagfelt. Men det skapende mennesket vil alltid stå i sentrum. Å skape er den mest grunnleggende kompetansen elevene skal tilegne seg, og dette vil derfor være hovedfokuset til oss alle.

Fordi lærerne på de ulike kulturskolene i regionen har ulike kvaliteter og teknikker, vil uttrykksformene variere noe fra skole til skole. Men møtet med de kunstneriske virkemidler som materialer, redskaper, teknikker og en inspirerende undervisning, er felles. Vi ønsker alle å gi elevene muligheter til å utvikle sine evner. Elevenes fantasi og kreativitet vil bli stimulert. Gjennom skapende arbeid og et skjerpet blikk, vil dette bidra til å forme den enkelte elevs identitet. Mestringsfølelse og glede ved å skape noe, er også et veldig viktig mål for oss.

Arbeidsformene i faget er allsidige og lekene, men også disiplinerte og målrettet. Det benyttes både lærerstyrt undervisning, veiledning, selvstendig arbeid, elevsamarbeid og prosjektsamarbeid. Vi mener at variasjon av metoder og arbeidsformer vil motivere både elever og lærere.

Å produsere utstillinger/visninger er både et mål og en arbeidsform i faget.

Eksempler på aktuelle arbeidsmåter, kan være:

Å lære ulike teknikker: Animasjon og video, grafikk, tegning og maling, foto, video, digitale medier, keramikk, steds spesifikk kunst, tradisjonelt og lokalt håndverk, utstillingsarbeid og montering.

Å stimulere til opplevelse og skaperglede

Det er viktig at vi gjør enkle ting først, som deretter kan utvides. Det er lett å glemme improvisasjon og lek. Vi vil lære elevene å være åpne for det uforutsigbare som skjer underveis i prosessen til ferdig arbeid. Dette vil gjøre elevene mye tryggere. Samfunnet i dag har blitt så perfekt og det er blitt vanskeligere å være kreativ. Det er viktig at vi lar elevene få sjansen til å slippe sansene løs, og få lov til å være frie. Selve målet kan lett hemme, da er det viktig å få være i prosessen, og finne det gode i hver enkelt.

Overordna mål for undervisninga

Gjennom arbeidet med visuell kunst skal elevene:

- utvikle sin uttrykksevne, formsans og sine kreative ferdigheter
- utvikle skaperglede og oppleve mestring
- gjennom ulike prosjekt delta på lokalhistoriske og kunstfaglige arbeid
- utvikle evne til kommunikasjon og samarbeid
- bli ressurspersoner som bidrar til et levende lokalmiljø
- gi alle muligheten til å være kreativ
- gi rom for eksperimentering, uten fokus på ferdig produkt
- å bruk lek som et verktøy i den skapende prosessen
- skape en arena som er inkluderende for alle
- få elevene til å tro på seg selv
- trene elevene på utholdenhet og til å utvikle prosjekt over tid

Læringsmålene våre

Her beskriver vi de tre tilbudene med læringsmål og med forventninger til lærerne og til elevene:

Breddetilbudet vårt

Breddetilbudet er et begynnernivå, der det er viktig å skape et godt sosialt miljø med samhandling, og legge vekt på gode prosesser og mestring for den enkelte.

Lærerne:

Vi ønsker å skape et læringsmiljø preget av samhandling, opplevelse og kreativitet.

Vi vil vektlegge prosess og mestring.

Vi vil gi rom for elevenes refleksjoner rundt sine arbeider.

Vi vil tilrettelegge for kunstfaglig aktivitet, være kulturformidlere og inspiratorer.

Vi vil lede elevene fram mot presentasjon og formidling.

Vi vil trene oppmerksomhet, iakttakelse, tilstedeværelse og utholdenhet.

Elevene:

At elevene får en grunnleggende materialkunnskap og mestrer ulike teknikker.

At elevene skal lære gjennom lek, utforskning, eksperimentering og refleksjon.

At elevene får utviklet nysgjerrighet og et oppmerksomt blikk.

At elevene får kjennskap til kunst og håndverk.

At elevene får delta i kreative prosesser, både alene og sammen med andre.

At elevene får bidra med å skape et levende lokalmiljø.

At elevene bidrar til å skape en felles lokal identitet og livsglede.

Kjernetilbudet vårt

Hovedvirksomheten i visuell kunst bør ligge i kjernetilbudet, der handlingsområdene vil være å sanse, skape, formidle og reflektere.

Innholdet i undervisninga vår skal bidra til å utvikle håndverksmessig og kunstnerisk kvalitet, kreativitet, selvstendighet og kritisk tenking. Men også skaperglede og sosial tilhørighet er viktig.

Instruksjon og veiledning vil skje i grupper eller enkeltvis.

Læreren

Vi skal tilrettelegge for god faglig progresjon og kontinuitet.

Vi skal stimulere elevenes personlige uttrykk og formidling.

Vi skal lære elevene å iakttå og bearbeide sanseinntrykk.

Vi skal stimulere til opplevelse og skaperglede.

Vi skal tilrettelegge for refleksjon og utvikling av selvinnsett.

Vi skal vurdere både prosess og produkt sammen med elevene.

Vi skal være faglige rollemodeller, arbeidsledere, kulturformidlere og inspiratorer.

Vi skal legge til rette for et godt arbeidsfellesskap og skape et godt sosialt miljø.

Elevene

Elevene skal mestre fagspesifikke basisferdigheter i ulike teknikker, former, materialer og uttrykk.

Elevene skal tilegne seg materialkunnskap.

Elevene skal delta i skapende prosesser fra idé til produkt.

Elevene skal utvikle kritisk sans, grundighet og tålmodighet.

Elevene skal tilegne seg et nødvendig begreps- og analyseredskap om visuell kunst.

Elevene skal kunne reflektere over egen læring, intensjon og utvikling.

Elevene skal kunne dele erfaringer med medelever.

Fordypningstilbudet vårt

Hovedinnholdet er fordypning innenfor eget uttrykk. Å oppnå en bevisst holdning til form og innhold, som kan bidra til å finne fram til et personlig uttrykk, er et viktig mål for fordypningstilbudet.

Dette kan organiseres for enkeltelever, eller som et gruppetilbud. Omfanget og innholdet må tilpasses den enkelte kulturskole og de enkelte elevers ønsker. Elevenes behov for instruksjon og veiledning, samt hvilke mål den enkelte har for å delta, vil styre tilbudet.

Læreren

Læreren skal tilrettelegge og være en veileder for læring og utvikling på et høyere nivå.

Læreren må tilpasse undervisningen til den enkeltes forutsetninger.

Læreren skal legge til rette for en fagspesifikk fordypning.

Læreren skal se potensiale, inspirere og gi impulser.

Læreren skal stimulere elevens egen kunstneriske bevissthet.

Læreren skal fremme elevens bevisstgjøring om ambisjoner.

Læreren skal vurdere både prosess og produkt sammen med eleven.

Læreren skal vektlegge et godt samarbeid mellom hjem, kulturskole/lærer og elev.

Læreren skal prøve å tilrettelegge for utvidete erfaring med visninger og utstillinger.

Læreren skal være en faglig veileder, samtalepartner, mentor og rollemodell.

Eleven

Eleven skal skape og utføre på et høyt nivå.

Eleven skal lære gjennom lek, utforskning, eksperimentering og refleksjon.

Eleven er på veg mot et personlig uttrykk og arbeider selvstendig.

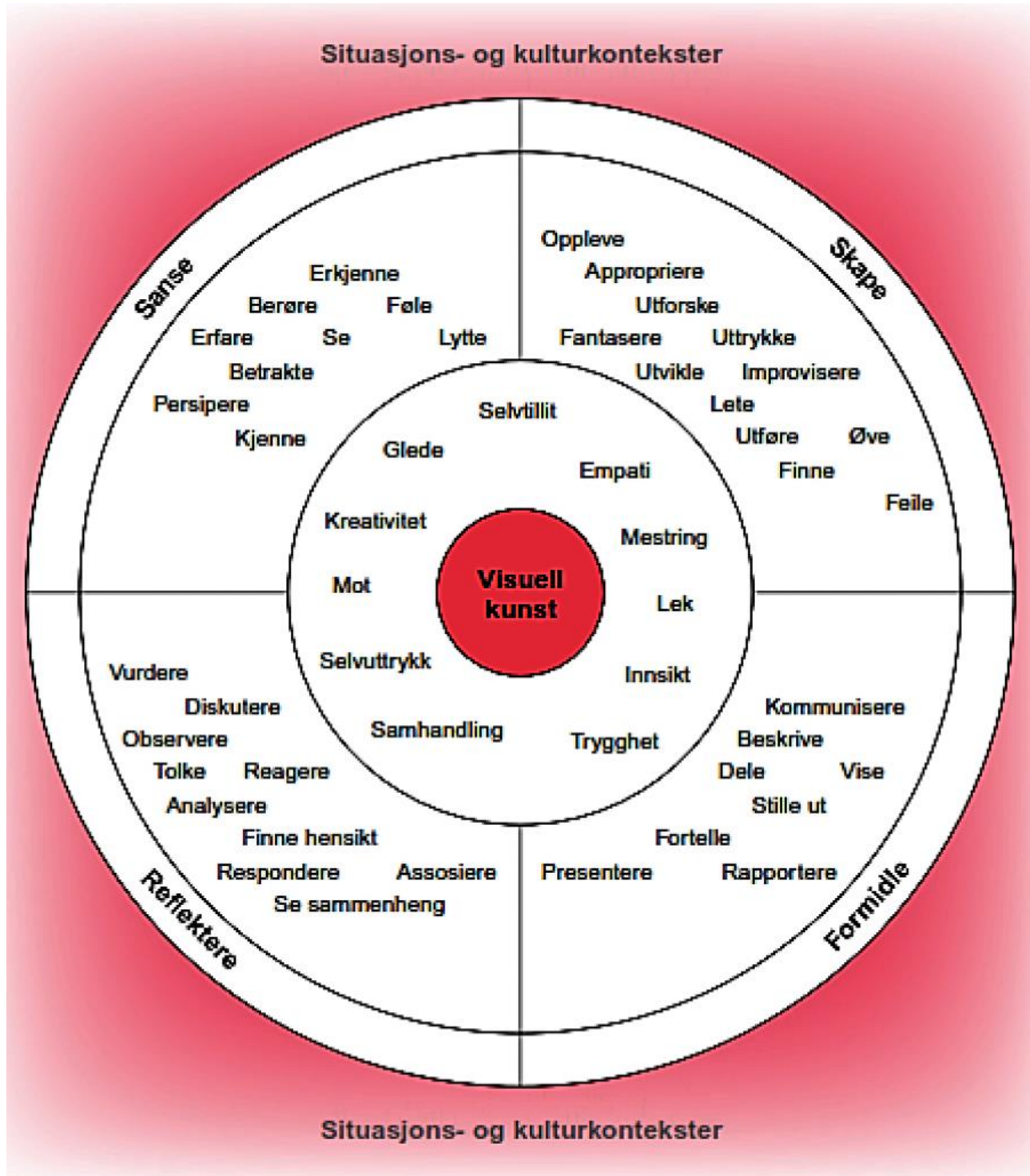
Eleven vil videreutvikle praktiske og teoretiske ferdigheter som kan kvalifisere til høyere utdanning.

Eleven har utviklet et godt fagspråk.

Eleven tar aktivt del i refleksjon rundt prosesser og produkter.

Eleven tar i bruk modeller og kunstverk for egen produksjon.

Eleven har kunnskap om visuell kunst som et historisk og kulturelt uttrykk.

Faghjulet – hva visuell kunst er som uttryksmiddel

Faghjulet viser visuell kunst som uttryksform. Den ytterste sirkelen viser fire overordna handlingene i faget: Å sanse, skape, formidle og reflektere.

Den nest ytterste sirkelen viser en «verktøykasse» som rommer aktiviteter læreplanen anvender for å gjøre visuell kunst tilgjengelig for elevene. De er i praksis innvevd i hverandre. Ved å dreie det ytterste hjulet, kan en få fram mindre opplagte kombinasjoner av handlinger og aktiviteter.

Den nest innerste sirkelen viser verdier og almendannende egenskaper en kan utvikle gjennom opplæring i visuelle kunsthøgskoler.

Konteksten for de ulike kulturskolene varierer, og vi må derfor ta hensyn til forskjellige utøvelser av visuell kunst. Fasiliteter og utstyr og elevgrupper har også betydning for innhold og aktiviteter. De ulike kontekstene vil derfor resultere i ulike formidlingsformer og valg av innhold. Men med forankring i grunnprinsippene for visuell kunst i kulturskolen, vil vi ha et ensartet mål for undervisningen.

Faghjulet skal hjelpe oss til å se ulike sider ved opplæringen i visuell kunst. Det kan brukes til refleksjon oss imellom, eller når vi planlegger og vurderer undervisning.

Gjennom å sanse, skape, formidle og reflektere skal elevene nå de overordnede mål.

Å sanse:

- Få taktile erfaringer
- Forståelse av avstand og nærhet
- Dybde
- Perspektiv
- Materialitet

- Finne fram til et personlig uttrykk
- Få selvinnsett og bli kjent med egne følelser
- Å gi og ta imot konstruktiv kritikk

Å skape

- Tilegne seg grunnleggende teknikker
- Omsette egne opplevelser
- Utforske nye materialer og uttrykksformer
- Utforske nye inntrykk, tanker og idéer

- Gjennom de ulike prosessene vil elevene gjøre erfaringer med mange uttrykksformer og teknikker.
- Lære å bruke redskaper, verktøy og utstyr hensiktsmessig.

Å formidle

- Lage utstillinger og presentere for et publikum
- Kommunisere og formidle uttrykk
- Få innsikt i en helhetlig prosess

Å reflektere:

- Vurdere eget og andres arbeid
- Diskutere og tolke
- Se sammenhenger
- Reflektere over egne uttrykk
- Refleksjon rundt teori og praktisk arbeid